

ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Досвід економічно успішних країн свідчить, що для динамічно стійкого розвитку економіки необхідно масштабне впровадження інновацій у всі сфери діяльності, особливо це стосується інновацій у підприємстві. Саме це забезпечує безперервне оновлення технічної і технологічної бази виробництва, освоєння і випуск нової конкурентоспроможної продукції, ефективне проникнення на світові ринки товарів і послуг та зростання добробуту населення. Для прикладу, в розвинених країнах 85-90 % приросту ВВП забезпечується шляхом виробництва та експорту наукомістких високотехнологічних товарів, натомість частка України складає 1-1,5 % [1].

За даними Державної служби статистики за 2016-2018 рр. [2] найвищий рівень інноваційної активності спостерігався на підприємствах Харківської, Дніпропетровської, Львівської областей та м. Києва, а найвища частка технологічно інноваційних підприємств була також у Дніпропетровській (9,19 %), Харківській (13 %) та Львівській (6,37 %) областях.

Одним з найважливішим чинником успішної інноваційної діяльності на будь-якому підприємстві є частка витрат на інновації. У табл. 1 представлено данні щодо частки витрат на інновації підприємств за напрямками інноваційної діяльності за регіонами за 2016, 2018 рр.

Таблиця 1 – Частка витрат на інновації підприємств за напрямками інноваційної діяльності за регіонами [2]

	Внутрішні НДР		Зовнішні НДР		Придбання машин, обладнання та програмного забезпечення		Придбання інших зовнішніх знань		Інша інноваційна діяльність	
	2016	2018	2016	2018	2016	2018	2016	2018	2016	2018
Україна	15,0	31,4	9,1	8,6	69,9	52,2	1,1	1,1	4,9	6,7
Автономна Республіка Крим	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
області										
Вінницька	1,6	25,9	0,2	1,5	95,3	64,3	0,2	2,0	2,7	6,4
Волинська	0,1	2,2	–	–	90,5	89,7	–	–	9,4	8,1
Дніпропетровська	7,1	36,2	0,5	30,8	90,2	30,0	–	–	2,2	3,0
Донецька	23,4	28,4	2,1	1,0	34,1	70,5	–	0,1	40,4	0,1
Житомирська	1,2	26,8	0,3	0,9	70,0	71,1	–	–	28,5	1,3
Закарпатська	0,6	0,7	–	–	92,1	97,8	6,4	–	0,9	1,5
Запорізька	54,6	28,0	9,0	1,9	33,0	69,8	0,2	0,1	3,2	0,3
Івано-Франківська	8,6	1,2	0,5	–	70,7	98,3	0,6	0,1	19,6	0,5

**Сталий розвиток України, проблеми та шляхи їх подолання : матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції (Маріуполь, 14-15 листопада 2019 р.)**

Київська	5,0	7,6	2,2	1,1	83,8	65,2	2,8	0,6	6,2	25,5
Кіровоградська	24,4	37,2	0,4	0,6	70,9	41,6	–	0,1	4,3	20,5
Луганська	26,9	50,1	20,1	–	36,0	22,1	0,5	14,4	16,5	13,4
Львівська	9,8	24,6	2,5	5,4	73,9	55,7	2,3	0,5	11,5	13,8
Миколаївська	50,2	52,9	–	1,9	48,0	43,6	–	0,1	1,8	1,5
Одеська	7,0	8,4	0,8	3,9	70,4	81,8	0,3	0,9	21,5	5,1
Полтавська	13,8	30,3	0,8	0,4	81,7	62,2	0,3	0,3	3,4	6,8
Рівненська	6,7	22,9	0,2	0,1	89,4	75,6	0,2	1,3	3,5	–
Сумська	19,4	17,0	8,1	26,2	70,8	32,0	–	2,4	1,7	22,3
Тернопільська	12,3	6,7	0,2	0,1	82,4	77,7	0,1	13,9	5,0	1,7
Харківська	25,1	37,9	15,4	4,6	48,2	44,9	4,8	2,1	6,5	10,5
Херсонська	11,3	17,2	0,1	0,8	72,7	75,2	–	2,1	15,9	4,7
Хмельницька	1,8	–	0,1	2,6	91,6	95,5	1,1	–	5,4	1,8
Черкаська	28,6	27,5	0,2	–	64,5	70,1	0,2	–	6,5	2,4
Чернівецька	2,4	2,9	0,1	–	64,8	40,0	0,1	–	32,6	57,1
Чернігівська	47,0	8,8	0,1	2,2	42,8	86,5	0,1	1,9	10,0	0,5
міста										
Київ	20,8	43,4	24,8	8,1	46,8	37,5	2,1	2,0	5,5	9,0
Севастополь	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

(% до загального обсягу витрат підприємств відповідного регіону)

Так аналіз табл. 1. дозволяє зробити висновок, що загальна ситуація по країні щодо витрат на інноваційну діяльність має негативну тенденцію по усім напрямкам: внутрішні НДР, зовнішні НДР, придбання машин, обладнання та програмного забезпечення та інше. Однак, відповідно до регіонів України бачимо, що у 2018 р. на багатьох підприємствах зростає частка витрат саме на внутрішні НДР.

Необхідно відмітити, що істотні відмінності у розвитку інноваційної діяльності підприємств відповідно до регіонів обумовлені, перш за все, різною галузевою спеціалізацією регіонів, часткою промисловості у загальній регіональній продукції та структурі промисловості, а також характером здійснених інновацій. Наприклад, впровадження нових підходів до організації робочого часу або нових методів матеріально-технічного обслуговування, доставки або розповсюдження продукції може не впливати на обсяги виробленої та реалізованої інноваційної продукції, а мати відношення до стандартної продукції підприємства тощо [3].

Забезпечення високого рівня інноваційного розвитку підприємства можливо завдяки розробки та впровадженню ефективного механізму управління інноваційної діяльності, який є складовою загального механізму управління підприємством.

Так під механізмом управління інноваційною діяльністю підприємства розуміють упорядковану систему взаємозв'язків економічних явищ, засобів, прийомів управління інноваційною діяльністю суб'єкта господарювання задля зростання рівня її ефективності. У свою чергу, ефективність – величина, що визначається конкретною здатністю інновацій зберігати певну кількість трудових, матеріальних та фінансових ресурсів із розрахунку на одиницю створюваних продуктів, технічних систем, структур [4].

Загальний механізм управління інноваційною діяльністю підприємства, може формуватися за такою сукупністю принципів: системності як відкритої, адаптивної, динамічної системи імовірнісного характеру; комплексності як системи, яка функціонує в ринковому середовищі в межах, окреслених методами державного і регіонального регулювання; орієнтації на інновації, що забезпечує довготривале виживання і розвиток підприємства в нестабільному середовищі через постійний пошук і використання нових способів і сфер реалізації його потенціалу; балансу інтересів суб'єктів інноваційної діяльності [5].

Таким чином, розвиток інноваційної діяльності підприємств країни є запорукою ефективної її економіки та обов'язковою умовою у підвищенні конкурентних позицій країни у світовому просторі. Однак ми бачимо, що інноваційна активність підприємств сьогодні не є задовільною та неоднорідна у регіональному аспекті. Це вимагає від керівництва підприємств впровадження ефективних та сучасно-прогресивних механізмів управління інноваційною діяльністю, які необхідно корелювати з загальним механізмом управління підприємством.

Список використаних джерел:

1. Третяк, Н. М. Фактори формування інвестиційного клімату в Україні / Н. М. Третяк // Фінансовий простір. – 2015. – № 3 (11). – С. 112–158.
2. Наукова та інноваційна діяльність України [Електронний ресурс]: стат. зб. 2018 / Державна служба статистики України. – К.: Август Трейд, 2018. – 108 с. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2019/zb/09/zb_nauka_2018.pdf
3. Роль підприємництва при впровадженні інновацій для розвитку регіонів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.euroosvita.net/prog/data/attach/5748/pidpriyemnictvo_innovaciyi.pdf
4. Йохна, М. А. Економіка і організація інноваційної діяльності: навч. посібник / М. А. Йохна, В. В. Стадник. – Київ: Академія, 2005. – 400 с.
5. Ступак, С. М. Механізм управління інноваційною діяльністю підприємства / С. М. Ступак // Науковий вісник [Одеського нац. економічного ун-ту]. Науки: економіка, політологія, історія. – Одеса, 2010. – № 5 (106). – С. 41–49.

Федоряченко К. П.²³¹

ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА МЕТАЛОПРОДУКЦІЇ

Сучасні умови господарювання з кожним роком стають все складніше і складніше, законодавство встановлює більш жорсткі норми, а клієнт бажає кращої якості за меншу ціну. У такому випадку ринок потребує експертної оцінки товарів, яка буде охоплювати усі сфери товару. Одним з головних товарів Українського виробництва є товари металургійного виробництва, однак останніми роками ми втрачаємо свої позиції. За даними Світової асоціації виробників сталі (Worldsteel

---

²³¹ здобувач другого магістерського рівня, ДВНЗ «ПДТУ»